

■ Πορευόμενοι πρὸς τὸν Ἰορδάνη, γιὰ νὰ δεχθοῦμε τὸ Φῶς τῆς Ἁγίας Τριάδος (6')

Ἡ Ἐλευθερία τῆς Κτίσεως καὶ ἡ Εὐγνώμων Δοξολογικὴ Ἀναφορά...

«Ἐλευθέρα μὲν, ἡ κτίσις γνωρίζεται,
Υἱοὶ δὲ φωτός, οἱ πρὶν ἐσκοτισμένοι.
Μόνος στενάζει, τοῦ σκότους ὁ προστάτης.
Νῦν εὐλογεῖτω, συντόνωσ τὸν αἴτιον,
Ἡ πρὶν τάλαινα, τῶν ἐθνῶν παγκληρία».

Ἐλεύθερη ἀπὸ τὴν δουλεία τοῦ διαβόλου ἀναγνωρίζεται ἡ Κτίσις, καὶ οἱ πρὶν σκοτισμένοι ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, τῶρα εἶναι υἱοὶ φωτός· ὁ μόνος ποὺ στενάζει καὶ θρηνεῖ εἶναι ὁ προστάτης τοῦ σκότους διάβολος· τῶρα λοιπὸν ὅλα τὰ πρὶν ταλαιπώρα καὶ δυστυχησμένα ἔνθη, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, ᾧ εὐλογοῦν καὶ δοξάζουν πρόθυμα καὶ μὲ μία φωνὴ συντονισμένα τὸν Αἴτιον τῆς Ἐλευθερίας καὶ Υἱοθεσίας αὐτῆς, ἦτοι τὸν Σωτῆρα μας Χριστόν.

Ὅσιον Νικοδήμου Ἀγιορείτου,
Ἐρμηνεῖα εἰς τὸν Εἰρμόν τῆς Ὁδῆς Η'
τοῦ ἱαμβικοῦ Κανόνος τῶν Θεοφανίων,
Ποιήματος Ὅσιου Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ

Πανηγυρικὸν ἐφιλοπόνησεν ὁ Ἱερὸς Μελωδὸς τὸν Εἰρμόν τοῦτον τῆς ὀγδόης Ὁδῆς, διότι αὐτὸς ἀποβλέψας εἰς τὴν ἐλευθερίαν, ἡ ὁποία ἐδόθη εἰς ἡμᾶς τοὺς δούλους τῆς ἁμαρτίας διὰ μέσου τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος, καὶ εἰς τὴν θεῖαν υἱοθεσίαν, ἡ ὁποία ἐχαρίσθη

εἰς ἡμᾶς τοὺς ἀποκλήρους, καὶ εἰς τὸ **νοητὸν φῶς**, ὅπου ἔλαμψεν εἰς ἡμᾶς τοὺς ἐσκοτισμένους, ἀπὸ ταῦτα ὅλα ἐνθουσίασε τρόπον τινὰ ὁ Μελωδός, καὶ μὲ μεγάλην φωνὴν ἀνεδόησε·

■ **σήμερον**, διὰ μέσου τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος, **ἐλευθέρα ἢ Κτίσις γνωρίζεται** ἀπὸ τὴν δουλείαν τοῦ διαβόλου καὶ τῆς ἁμαρτίας· ἐπειδὴ βέβαια ὁ ἐργάτης τῆς ἁμαρτίας δοῦλος εἶναι τῆς ἁμαρτίας, καθὼς βεβαιοῖ τοῦτο ὁ Κύριος:

«Πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν, δοῦλός ἐστι τῆς ἁμαρτίας» (Ἰωάν. η' 34).

■ **Ἡμεῖς** δὲ οἱ Ἕθνικοί, οἱ ὁποῖοι ἡμεθα **ἐσκοτισμένοι** ἀπὸ τὴν πλάνην τῆς ἀσεβείας καὶ ἁμαρτίας, ἐδείχθημεν **σήμερον υἱοὶ Φωτὸς** καὶ ἡμέρας, ταῦτὸν εἰπεῖν, υἱοὶ Θεοῦ¹, ἐπειδὴ ἐπιστεῦσαμεν εἰς τὸ Φῶς τὸ ἀληθινόν, Ὁ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν Κόσμον (Ἰωάν. α' 9)· λέγει γὰρ ὁ Κύριος: «Ἔως τὸ φῶς ἔχετε, πιστεῦετε εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε» (Ἰωάν. ιβ' 36).

* * *

Ἔθεν, διὰ τὰ οὐράνια ταῦτα καὶ πνευματικὰ ἀγαθὰ, ὅλον μὲν τὸ Γένος τῶν ἀνθρώπων χαίρει καὶ βαθεῖαν λαμβάνει τὴν ἠδονήν·

● **μόνος** δὲ ὁ τοῦ **σκότους καὶ τῆς ἁμαρτίας προστάτης διάβολος**, βλέπων τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι ἠλευθερώθησαν μὲν ἀπὸ τὴν ἰδικὴν του τυραννίαν, υἰοθετήθησαν δὲ τῷ οὐρανίῳ Πατρὶ, **ἐλεινῶς στενάζει** ὁ πανάθλιος καὶ ὀδύρεται.

1. Ἦθελε δὲ ἀπορήσῃ τινὰς, πῶς ἐδῶ λέγει ὁ Μελωδός, ὅτι οἱ Ἕθνικοὶ βαπτισθέντες ἔγιναν **υἱοὶ φωτός**, ταῦτὸν εἰπεῖν, υἱοὶ Θεοῦ, ὁ δὲ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης, μ' ὅλον ὅτι λέγει: «Ὅσοι ἔλαβον αὐτόν, οὐκ ἐξ αἱμάτων, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν», προσθέτει ὁμως καὶ τοῦτο: «Ἐδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι», ὡσάν νά μὴ ἔγιναν ἀκόμη;

■ Ταύτην τὴν ἀπορίαν λύει θαυμασίως ὁ θεῖος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, λέγων ὅτι εἶπεν ὁ Εὐαγγελιστὴς τοῦτο,

«Πρὸς τὸ τέλος καὶ τὴν ἀποκατάστασιν ἐκείνην βλέπων καὶ τὴν τελειότητα τοῦ μέλλοντος αἰῶνος· ὁ αὐτὸς γὰρ ἐν ἐπιστολαῖς φησὶν: “Οὕπῳ ἐφανερώθη τὴν ἐσόμεθα· ὅταν δὲ φανερωθῇ, ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα”. Τότε τοίνυν καὶ τέκνα Θεοῦ ἐσόμεθα, λαμπρότητα Θεοῦ ἰδόντες καὶ παθόντες, καὶ τῇ αὐγῇ τῆς τοῦ Χριστοῦ Δόξης περιλαμπόμενοι τε καὶ συνεκλάμποντες... Νῦν δὲ δύναμιν πρὸς τούτῳ

■ **Καὶ λοιπόν, τούτων ἀπάντων τῶν δωρημάτων τὸν αἴτιον Χριστὸν ἄς εὐλογῆ** τώρα **μὲ συντονίαν** καὶ προθυμίαν ψυχῆς ἢ τῶν Ἑθνῶν **παγκληρία** καὶ πανσπερμία, τουτέστιν ὅλαι αἱ γλώσσαι τῶν Ἑθνῶν, τὰ ὁποῖα πρὸ τῆς Ἐνανθρωπήσεως τοῦ Χριστοῦ ἦτον **ἄθλια καὶ ταλαίπωρα** διὰ τὴν πλάνην τῆς εἰδωλολατρίας.

διὰ τῆς ἐν τῷ θείῳ Βαπτίσματι Χάριτος λαμβάνομεν· ὡς γὰρ τὸ τεχθὲν βρέφος δύναμιν μὲν ἔλαβε παρὰ τῶν γεννησάντων ἀνὴρ γενέσθαι καὶ κληρονόμος τῆς αὐτῶν οἰκίας καὶ περιουσίας, οὕτω δὲ ταύτην ἔχει τὴν κληρονομίαν διὰ τὸ τῆς ἡλικίας ἀτελές, ἀλλ' οὐδὲ λήψεται ταύτην, ἂν θανάτῳ προκαταληφθῆ· οὕτω καὶ ὁ ἀναγεννηθεὶς ἐν Πνεύματι διὰ τοῦ κατὰ Χριστὸν Βαπτίσματος, δύναμιν μὲν ἔλαβεν Υἱὸς γενέσθαι καὶ κληρονόμος μὲν Θεοῦ, συγκληρονόμος δὲ Χριστοῦ, καὶ λήψεται τὴν θεῖαν καὶ ἀθάνατον υἰοθεσίαν καὶ κληρονομίαν ἀσφαλῶς τε καὶ ἀναφαιρέτως ἐπὶ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος, ἂν μὴ νοητῶ θανάτῳ ταύτης ἐκκρουσθῆ· νοητὸς δὲ ἐστὶ θάνατος ἢ ἁμαρτία· ὁ μὲν γὰρ αἰσθητὸς θάνατος λύεται, τοῦ μέλλοντος αἰῶνος ἐπιστάντος· ὁ δὲ νοητὸς κυροῦται τοῖς ἐντεῦθεν αὐτὸν ἐπαγομένοις. Τοιγαροῦν, πᾶς ὁ βαπτισθεὶς, εἰ μέλλει τεύξεσθαι τῆς ἐλπιζομένης αἰδίου μακαριότητος καὶ σωτηρίας, πάσης ἁμαρτίας ἐκτὸς διώσεται».

(Ὁμιλία εἰς τὴν Κυριακὴν πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως, Ὁμιλία ΝΖ', Ε.Π.Ε., τομ. 11, σελ. 446, § 15').